

Kliinikumileht

S I S E L E H T nr 70 Detsember 2004

Häid pühi ja head uut aastat!

• Aastalõpu tervitused

• Meenutused juubeliaastast

• Tegevusluba

2004 - juubeli ja ootuste aasta

Aastaring on jälle täis saamas ja aeg mõõtu võtta, et kuis läks. Milline siis oli see lõppema hakkav aasta? Kuigi aasta kogutulemustele saab tõenduspõhise hinnangu anda alles pärast aastaaruannete valmimist ja esitamist, võib ometi mõningaid iseomaseid tunnusoone juba praegu välja tuua.

Lõppeva aasta üheks peamiseks erivärinuks oli see, et tegu oli juubeliaastaga. Kliinikumi 200. aastapäev jättis oma pitseri paljudele meie tegemistele. Nüüdseks on aastapäeväüritused kõik ühele poole saanud, kuid meenutamist väärivat jääb maha ohtralt - kliinikumi ajalooramatu valmimine, kliinikumi aastapäevakonverents ja arvukad erialakonverentsid, lustakad spordi- ja meelelahutusüritused. Siinkohal tahaks veelkord tänada kõiki kliinikumi töötajaid, kes aitasid sellel kõigel teoks saada, samuti kliinikumi 200. aastapäeva patrooni, Eesti Vabariigi Presidenti hr Arnold Rüütli ja Tartu linnavalitsust igakülgse abi ja toe eest.

Lõppev aasta oli ka ootuste aasta. Ma peatuksin siinkohal vaid kahel aspektil - tööjõu väärtustamisel ning töökeskkonna

URMAS SIIGUR, juhatuses esimees

parandamisel. Vaieldamatult on need kaks tahku ühed olulisematest nii organisatsiooni kui terviku kui iga üksiku töötaja jaoks, samas sõltuvad aga paljudest kliinikumivälisest teguritest ja asjaoludest. Lõppevasse aastasse jäi kliinikumi arst-

konna paljude aastate tuntavaim palgatõus. Paraku on õendus- ja hooldustöötajad arstkonnaga võrreldes jäänud selgelt vaeslapse ossa. Pikki kuid kestnud mitme-poolsed läbirääkimised tervishoiutöötajate üleriigilise palgaleppe osas päädisid septembrikuus leppe sõlmimisega, mille osapoolteks olid nii tööandjad, töövõtjad kui ka riik. Nimetatud lepe on aluseks sellele, et juba esimesest jaanuarist 2005 saaks oluliselt tõusta tervishoiutöötajate palgad üle riigi ning loomulikult ka kliinikumis. Nimetatud lepe näitas ära ka allika, kust peab täiendav palgaraha tulema: 365 miljonit krooni peab aasta arvestuses lisanduma erarstiabi ja hooldusravi hindadesse. Paraku on aga viimaste kuude trall uue hinnakirja ümber külvanud sügavaid kahtlusi selle lubaduse vettpidavuse suhtes.

Loodame siiski, et poliitikud seekord oma sõnu ei söö ning palgatõus saab teoks.

Väga ammuseks ootuseks ja unistuseks on olnud uus hoone. Kuigi selles protsessis on olnud ettearvamatult palju viivitusi, võib siiski aastalõpu seisuga väita, et selle unelma täitumine on tõenäolisem kui kunagi varem. Rahastamise otsus Euroopa Liidu tõukefondide vahenditest on olemas ja 2008. aasta lõpuks peab maja valmis olema. Selleks, et see maja saaks nii hea, kui antud tingimused vähegi lubavad, on vaja paljude inimeste ühiseid pingutusi, eeskätt projekteerimise staadiumis. Olen kindel, et koos edasi minnes saame me sellega ka suurepäraselt hakkama.

Soovin teile kõigile hingerahu, mõnusat jõuluaega ja head uut aastat!

Meditsiini võimalikkusest Eestis tuleval aastal

Eksite, kui arvate pealkirjast tulenevalt, et järgneb viimasel ajal igapäevaseks muutunud hala teemal "tervishoid on kriisis, arstid-õed lahkuvad riigist, tervishoiule peaks kulutama vähemalt 7,5% SKPst jne."

Olen siiralt veendunud, et kaine pilguga vaadates pole asi sugugi nii hull, kui asjasthuvitatud püüavad maalida. Pilk ajaloo tahavaatepeeglist möödunud aastale kinnitab seda.

Astumine Euroopa Liitu on kahtlemata kiirendanud eesti majanduse arengut. Tööjõu vaba liikumine on samas võimendatud kujul esile toonud elustandardite vahed meil ja mujal. Soovunelmatest hoolimata ei ole võimalik ühe ega kahe viisaastakuga vahesid tasandada. Sestap tahaks eriti tänada neid, kes on jäänud "karjamaale" hambad ristis Eesti asja ajama. Äsja lõppenud konkursid kliinikumi arst-õppejõudude ametikohtadele kinnitavad, et Tartusse tööle tulla soovijaid jätkub. 30-40 tuhande kroonise palga peale tuldaks ka Soomest tagasi. Paraku selliseid numbreid ei ole hetkel veel laialdaselt võimalik pakkuda. Põhjus on selles, et tervishoidu ei saa arendada kiiremini riigi muust elust-olust. Meditsiin sõltub

13%list nabanööri pidi majanduse arengust samamoodi nagu loote kasv raseda toitumisest. Kahtlemata kuluvad kõik tervishoiule suunatud lisamiljonid marjaks ära ja tuleb puudugi. Samas peaks silmas pidama, et lisavahendeid kulutatakse otsustavalt.

Hinnakirja reformimise tuhinas on sootuks unustatud eesmärk, milleks neid uusi hindu vaja on. Väidetavalt õigluse tagamiseks. Et ühegi teenuse hind ei oleks allpool tootmise omahinda. Võiks ju küsida, et mis siis juhtub, kui need "õiged" hinnad on ükskord välja arvatud? Siis võib ravisutused teenuseid ikka sellisel moel, nagu neile majanduslikult kõige kasulik on. Ühiskonna soovid ja ootused on sekundaarsed.

MARGUS ULST, juhatuses liige, ülemarst

Praeguses tervishoiu teenusepõhises tasustamissüsteemis puudub see mõistlikkuse printsiip, mis sunniks tootma lõpptulemust ehk tervist tõhusalt s.o kiiresti ja optimaalsete kuludega. Ei ole meist keegi

kuulnud haigekassalt tänusõnu selle eest, et kliinikumis on keskmine ravilviibimine paljudel erialadel oluliselt lühem kui teistes suurhaiglates. Majanduslikus mõttes on selline käitumisviis kahjulik. Otstarbekam oleks suurendada voodihõivet ja hoida haiged puhkepäevadel haiglas. Õnneks ei ole rahaline surutis veel nii suur, et kliinikum peaks selliseid trikke kasutama. Aga kui SÜSTEEM sunnib, siis ... "ei ole miski inimlik meile võõras".

Uusaastasoo kõlaga nii - lootkem headuse ja mõistlikkuse võidule nii tööl kui kodus. Elame veel!

Haldusteenistuste tööine aasta

Haldusteenistustele oli peatselt lõppev aasta töörohke.

Tehnikateenistus rakendas tsentraalse meditsiineseadmete haldamise andmebaasi (WOSYST), milles on andmed 4200 kliinikumis kasutusel oleva meditsiineseadme kohta. Nüüd on võimalik jälgida iga seadme hooldekulusid, arendamisel on hooldeplaanide ja hooldelepingute automatiseeritud jälgimine/haldamine.

Tehnikateenistuse ja radioloogiateenistuse koostööna käivitus üle-eestiline radioloogiliste piltide arhiveerimise ja kommuteerimise süsteem (PAKS), mille kasutajaks on praeguseks registreeritud 560 radioloog ja teiste erialade arsti üle Eesti. Ööpäevas salvestatakse keskserversse keskmiselt 35 000 radioloogilist uuringupilti.

MALLE KEIS, juhatuses liige

Kliinikumi PAKS-lahenduse vastu on suur huvi üles näidanud Leedu ja Läti ülikoolide haiglad. Töökeskkonna alane tegevus on tõhus-

tunud. Riskianalüüs on läbi viidud enam kui pooltes struktuuriüksustes, koostatud on tegevuskavad probleemide lahendamiseks.

Ulatuslikum remont on sel aastal tehtud lasteintensiivravi osakonnas, kus on põhjalikult renoveeritud kogu pind, kaasaarvatud kommunikatsioonid. Kuperjanovi 1 hoones lõpeb liftišahti ehitus, mis võimaldab silmakliiniku ambulatoorse osakonna viia üle silmakliinikusse. Sel aastal valmis ka taastusravi statsionaar.

Koostöös Tartumaa Päästeteenistuse, politsei ja kiirabiga valmistati ette ja viidi läbi päästetreening lastekliinikus. Treeningu kokkuvõtet arvestades töötab kriisikomisjon välja kliinikumi hädaolukorra

lahendamise üldplaani.

Toitlustusteenistuses rakendus enesekontrolli süsteem, toidujagamisruumid viidi vastavusse tervisekaitse nõuetega, uuendati tsentraalköögi seadmeid ja avati kohvik Vallikraavi 10 hoones.

Kliinikumi keskkonnaalast tegevust hinnati Tartu linnas suurettevõtete kategoorias "Keskkonnasõber 2004" tiitliga, mis on kõikide kliinikumi töötajate ühis-töö tulemus.

Siinkohal tänusõnad kliinikumi kõikidele töötajatele, rahulikke jõuluaega ja edukat saabuvat uut aastat!

Õdede aasta 2004

Kliinikumi õendus- ja hoolduspersonali tööelus on lõppemas tegus ja muljeterohke aasta. Mööduva aasta märksõnadeks olid kliinikumi juubel, õppimine, arendustegevus, palganumbrid, töökäte vähesus ja konkursiärevus.

Nagu eelmistelgi aastatel, oli ka tänava paljudel kliinikumi töötajatel põhjust rõõmustada kõrghariduse diplomi üle, mis saadud ülikooli või meditsiinikooli tase-õppe lõpetamisel. Rahvusvaheline tunnustus meditsiinikooli õppekavadele annab sellele kindlasti lisaväärtust juurde. Õdede ja hooldajate täienduskeskuse tööd mõjutas sel aastal ootamatult suur täiendajate arv nii kliinikumist kui ka teistest tervishoiuasutustest. Uutel pädevusnõuetel oli selles nähtavasti oma osa. Suur saavutus oli e-õppe alustamine. 10tunnise WebCT kursuse "Meditsiinilised vead ja nende vältimine" lõpetas esimesena õde **Reet Jürmann** Põltsamaalt.

Arendustegevusest väärib kindlasti märkimist elektroonilise õendusloos koostamine, mis loodetavasti hoiab edaspidi kokku õdede aega, et rohkem tegeleda patsiendi terviseprobleemidega. Patsiendi-

TIINA FREIMANN,
ülemõde

õpetuse edendamiseks valmis tänava õppefilm "Kodune peritoneaaldialüüs-ravi", mis kogub kiiresti populaarsust. Uutest teenustest arenevad hoogsalt koduõendus, geriaatiline hindamine ning uued sotsiaal- ja rehabilitatsiooniteenused.

Palgatõusu ootusega seotud ärevad ajad päädisid tänava riikliku palgakokkuleppe

sõlmimisega. Loodame, et riigimehed peavad oma sõna ja jaanuarist võime palgamurede asemel keskenduda rohkem tööle ja enesearendamisele. Töökäte vähesus annab kliinikumis kõige rohkem tunda raskematel tööloikudes ja just õdede osas. Ühelt poolt põhjustab seda uute teenuste juurutamine ja tegevuse laiendamine, teisalt meditsiinikooli lõpetajate vähesus ning töötajate lahkumine kergemale ja tasuvamale tööle. Riikliku tellimuse suu- rendamisest on korduvalt juttu olnud. Saame näha, mida toob järgmine aasta.

Konkursiärevus puudutas sel aastal paljusid kliinikumi töötajaid. Konkurside väljakuulutamist õendusjuhtide ametikohtadele kaaluti pikalt ja põhjalikult. Lõpuks läksid konkursisõelale ainult ülemõded. Mul on siiralt hea meel, et kõik ülemõded olid valmis oma tööd jätkama ja ärevatel päevadel oli tunda üksteise kolle-

giaalset ja sõbralikku toetamist.

Oluline muutus toimus sel aastal aktiiv-ravihaiglate õendusjuhtide koostöös. Esimesel kokkusaamisel Paides otsustati, et edaspidi tuleb hakata regulaarselt koos käima, kuna ühiselt õendustöö sõlmküsimusi arutades ja lahendades hoiab kokku aega ja raha.

Kõik kliinikumi juubeliaasta üritused olid asjakohased ja toredad, kõige sügavama mulje jättis aga meeolukas ja rohkearvulise osavõtuga spordipäev.

Uuelt aastalt ootan rohkesti arukaid otsuseid riiklikul ja kohalikul tasandil, et kliinikumi rahvas saaks rahulikult ja mõnuga tööd teha ning rõõmu tunda oma tööst, patsientidest, kolleegidest, perest ja sõpradest ning paljust muust. Soovin kõigile rõõmsaid jõule ja aastavahetust!

Tervishoiuameti tegevusluba kliinikumile

SA Tartu Ülikooli Kliinikumil on alates 03.11.2004 piirkondliku haigla tegevusluba, mis kehtib viis aastat.

Kliinikumil on tegevusluba kõikidele eriarstiabi erialade statsionaarsetele ja ambulatoorsetele tervishoiuteenustele (v.a pere-mediitsiini teenused), sh ka kohleaarimplantatsiooni-, neeruimplantatsiooni- ja laste kardiokirurgiliste operatsioonide teostamiseks.

Kokku on tegevusluba 1036 statsionaar-sele ravivoodile.

Tegevusluba on ka hambaravi-, hool-dusravi- ja koduõendus-hooldusteenus-tele.

Tegevusluba on antud eriala tervishoiu-teenusest ja tegevuskoha asukohast lähtu-valt. Näiteks: pediaatriateenuseid osuta-takse Lunini 6, Tartu.

Aktiivne tegevusloa taotlemise protsess algas käesoleva aasta kevadel hoonete ja ruumiplaanide koostamisega. Majandus-teenistuse direktori juhtimisel telliti

hoonete ja ruumide plaanid koos hoonete eksplikatsioonidega.

Enne seda tegeles informaatikateenistus 2002. a jaanuarist kuni juunini 2004 delikaatsete isikuandmete töötlemise loa saamisega. Loa taotlemiseks vajalikke töid koordineeris turbehalduse komisjon, luba saadi 16. juunil 2004. Kliinikumi delikaatsete isikuandmete töötlemine on registreeritud viieks aastaks.

24.08.2004 kinnitas juhatus tegevuskava tegevusloa taotlemiseks ning dokumentide vormistamiseks kaasati kõik kliinikud ja teenistused:

- kliinikud ja meditsiinilised teenistused koostasid koostöös majandusteenistuse majandusjuhatajatega hoonete plaanide alusel ruumide nimekirjad

vastavalt ruumi funktsioo-nile;

- kliinikud ja meditsiinilised teenistused koostasid ruu-mikirjeldused ning loetle-sid üles kõik seadmed ja sisutuse elemendid, mida antud ruumis tervishoiu-teenuse osutamiseks kasu-tatakse;
- personaliteenistus koostas tervishoiutöötajate nime-kirjad;
- tehnikateenistus meditsii-niseadmete loetelu;
- analüüsimateenistuse koostas tervishoiutee-nuste loetelu ja pani kokku nõutavad dokumendid ning esitas need oktoobri algul Tervishoiuametile.

MART EINASTO,
juhatuse liige

Tegevusluba omav raviausu-tus peab Tervishoiuametile kord kuus esitama muuda-tused tervishoiutöötajate koosseisu kohta ning teatama ka tegevuskoha muutustest.

Antud kohustusest tulene-valt peab ruumiliste muuda-tuste (remondiga kaasnev palatite, protseduuri- jt ruu-mide ümberpaiknemine) koh-ta vormistama uued nõutavad dokumendid ja need esitama Tervishoiuametile.

Siinkohal tänan kõiki kliini-kumi töötajaid, kes osalesid dokumentide ettevalmistamise aeganõud-vas protsessis.

Meedikust rektor Heinrich Koppel

14. detsembril möödub 60 aastat eestikeelse Tartu Ülikooli esimese rektori **Heinrich Koppeli** surmast Tallinnas. Ta maeti mõni päev hiljem ülikooli kirikust Tartu Raadi kalmistule.

Heinrich Koppel lõpetas meie ülikooli arstiteaduskonna 1890. aastal meditsiini-doktorina ja sai Emajõe linna ning kaugemalgi peagi tuntuks tegevastina, arstiteadlasena ja agara ühiskonnatege-lasena, eesti asja eest seisjana. 1905. aastal sai eradotsendiks kõrva-, nina- ja kur-guhaiguste alal, 1917. aastal valiti sisehai-guste professoriks ja ülikooli kliiniku juhatajaks. 1918. aastal evakueerus koos eestlastest arstiteaduskonna lõpetajatega Voroneži, et võtta neilt vastu lõpuek-sameid ja võimaldada saada arstidiplom. Saksa okupatsioonivõimud olid sellise või-maluse Dorpati saksakeelse ülikooli juures välistanud. Koppel lootis paari kuu pärast olla Tartus tagasi, eemalolek venis aga lige-male kahele aastale.

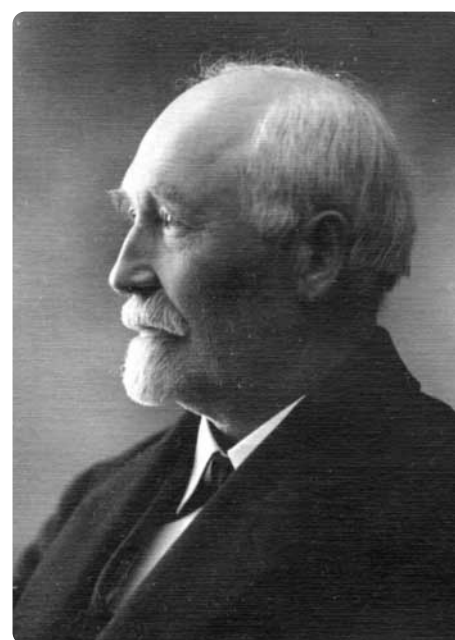
Eestikeelne Tartu Ülikool avati 1. det-sembri 1919 ilma korralise rektorita. Rek-tori ülesandeid täitis **Peeter Põld**, kes oma võimetel oleks igati sobinud sellele au-väärsele kohale, kellel aga paraku puudus teaduste doktori kraad ja professorikutse. Eestlastest professoreid sai 1919. aasta lõpul üles lugeda ühe käe sõrmedel. Nen-dest vähestest peeti kõige sobivamaks tol ajal juba 56aastast Heinrich Koppelit, kes viibis ikka veel Voronežis. 1919. aasta lõpul läks tal korda sealtpõgeneda ja tultes läbi

Rumeenia, Poola ja Läti, jõuda Tartusse. 1920. aasta veebruaris nimetas Eesti Vabariigi valitsus ta sinne ülikooli rekto-riks.

Elukogenud mehena oli ta rektori ame-tis ettevaatlik ja kaalutlev, seda eelkõige majandusküsimuste lahendamisel. Teda on meenutatud kui meest, kes ei sallinud laiutamist. Olevat keerutanud ja veere-tanud asja igast küljest, enne kui otsuse langetas ja väljamineku tegi. Ütles, et vabariik on veel noor ja vaene ning seda peame ka ülikoolile kulutusi tehes arvesta-ma. Küll viis ta kogu ülikooli asjaajamise 1928. aastal üle eesti keelele.

1920. aastate alguses Heinrich Koppeli käe all meditsiini studeerinud **Herbert Normann** kirjutas: "Suure hoole ja innuga loeb Heinrich Koppel sisehaiguste poliklii-nikut. See on meile tähtis õppeaine, annab oskusi ja kogemusi. Iga üliõpilane saab jär-jekorras haigeid polikliiniku külastajatest, peab samas need enne loengut läbi vaata-ma, panema diagnoosi ja määrama ravi. Haiged tulevad kõik demonstreerimisele /.../

Kuid üliõpilasi saadetakse ka haigete juurde koju. Iga juhu kohta tuleb koostada haiguslugu ja anda loengut oma tege-vusest aru. Retseptid kirjutatakse kahes ek-semplar. Ülikooli apteegis saab nendega

Heinrich Koppel.

hinnaalandusega ravimeid, varem väljastati ravimeid täiesti tasuta. Retseptidest saadab apteek ühe eksemplari dr Koppeli tagasi. Nii on tal väljakirjutatud ravimitest pidevalt ülevaade. Ta kaalub

koostise otstarbekust, arvustab nõuand-valt loenguil üliõpilaste tööd. Nii kuj-nevad noored küpsed arstid, kellele annab järgnevalt lihvi elu ise, arsti tegelik töö. "Ülikool algab arstile alles peale ülikooli lõpetamist," väidab selle kohta professor.

Heinrich Koppeli loengud on paljusõ-nalised, sageli laialivalguvad. Ta on lekto-rina tuntud "kerija". Armastab rääkida pikalt, teinekord väga pikalt. Erilise mõnu-ga räägib ta paelussist, mistõttu üliõpi-lased hüüavad teda "ussitohtriks". Kuid teadmisi ja kogemusi pakub ta küllaga.

1903. aastal oli Heinrich Koppel pannud aluse ajakirjale "Tervis", olnud juhtivatel kohtadel Liivimaa Linna-Hüpoteegei Selt-sis, Eesti Rahva Muuseumis ja lauluseltsis "Vanemuine". Tundis hästi loodust, eriti linde, tegi looduskaitselisi selgitustööd ja aitas kaasa uute kaitsealade rajamisele. Eestikeelse Tartu Ülikooli nüüd juba 85aastase ajaloo vältel on ta ainuke mee-dik, kes on olnud rektori ametikohal. Vae-valt, et ta ainukeseks jääb - pikk 21. sajand veel ees."

HILLAR PALAMETS

NOPPEID TARTU MEDITSIINI AJALOOST

Kliinikumi 200. juubeli aastal ilmub igas lehenumbris Hillar Palametsa artikkel Tartu Ülikooli Kliinikumi ja arstiteaduskonna ajaloost.

Tervishoiu kaks nägu

Lugedes arvamusi tervishoiu kohta, on selge, et Eestis on esindatud kaks vastandlikku arvamust. Enam levinud on seisukoht, mille järgi on tervishoid halb. Teiste arvates on aga eesti tervishoid õigel teel ja areneb jõudsalt lääne taseme poole, kuhu ta põhiliselt ka jõudmas on. Reaalselt aga tähendab see, et ühiskonnas on tekkinud lõhe, muidu lahutamatu osapoolte vahel - tohtrite ja patsientide vahel.

Kahel sellisel täielikult erineval lähene-misel peavad olema omad põhjused. Eesti iseseisvumine ja konverteeritava krooni tekkimine avas tee otse lääne tervishoiu juurde. See viis reale tulemus-tele, mis tõstis tervishoiu efektiivsust: haiglate arv vähenes, tekkis perearstlik süsteem, formeerusid suuremad haig-lad ja tippkeskused nende sees. Äkitselt avanenud üks tippmeditsiini kandis kaasas muidki tõsiseid tulemeid. Oota-matult osutus võimalikuks ravida varem ravimatuid haigusi. Ravile soovijate arv aga ületas igasugused tavalised vaja-dused: võimalikuks osutus efektiivselt ravida aastaid ravi oodanud haigeid (katarakti operatsioonid, transplantat-sioonid, proteesimised, koronaarhai-gete ravi jne). Olenevalt haigete elule-musest, osutus vajalike abivajajate arv 5 kuni 10 korda tavalisest suuremaks. Tulemused on katastroofilised: võima-likuks sai abi andmine põhiliselt erakor-ralistele ja raskes seisundis olevatele haigetele, jättes nii ära varajased ja õigeaegsed tegevused. Samuti viis uus tervishoid haigete ravi hinna kiiresti üllespoole ja peagi oli selge, et 13% sot-siaalmaksust ei piisa enam kõikide va-jaduste rahuldamiseks. Patsiendile aga

mõjub tekkinud olukord negatiivselt: enam pole või-malik saada abi lähimast haiglast, keskuste arv aga on piiratud (piirangud pat-sientide arvu ja finantsee-rimiste poolt). Järjekorrad, olukord, kus ravile saami-seks pead olema küllalt halvas seisundis, on haige ja ka meditsiini seisukohast ebaloomulik, kallid ja närve-sööv.

Õli tulle lisas personalile avanenud võimalus lahku-da tööle teistesse riikidesse. Personali lahkumise ohte Eesti tervishoiule reeglina alahinna-takse. Arvestades aga, kui püsivalt keerlevad to-htrite ümber välisriikide värbajad, tuleb õnneks või kahjuks tunnustada, et meie tohtrite ettevalmistamise tase on Eu-roopa jaoks täiesti küllaldane. Kui on õige see hinnang, et juba praegu töötab 400-500 eesti arsti Soomes, siis on Tartu Ülikooli arstiteaduskond viimaste aastate jooksul töötanud 4-5 aastat ainult Soome ülikoolina. Ja jätkab samas vaimus...

Terviku saamiseks tuleb tervishoiu

PROF. EMER. RAUL TALVIK

mõlemat nägu vaadelda koos. Ja näib, et mõlemal poolel on õigus. Arstiabi tasemel pole viga, aga seda ei jätku kõigile. Tegelikku-ses on kujunenud välja olu-kord, kus haigestumuse kasvule (10 aastaga on esmapöördumised arsti poole suurenenud kaks kor-da) pole tervishoiul olnud võimalik samaväärselt rea-geerida (pole küllaldaselt võimalusi, personali, vaja-likke ravitingimusi, perso-nalil motivatsiooni). Võima-lused õigeaegselt raviks pidevalt ahenevad, see on arstlikule mõtteviisile sobimatu ja majandulikult eba-efekt-iivne. Seetõttu polegi võimalik statis-tiliselt tõestada, et rahva eluiga, tervis või suuremus oleks viimastel aastatel positiivses suunas arvestatavalt muu-tunud. Suurte pingutustega on olnud võimalik hoida neid viimase 10 aasta jooksul, väikeste kõikumistega, ainult stabiilsetena. Pidev arstide „leke“ välis-maale on viinud olukorrani, kus arstide taastootmine on negatiivne. Teisalt, aastaid piirangute tingimustes töötamisel

kujundab süsteem arstiabi välja oma näo järgi: järjest väheneb arstide arv, kaovad mõned erialad ja suureneb tasahilju tohtrite koormus. Need kõik kajastuvad samuti haigete juurdepääsus füüsilise piiranguna. Praktiliselt on peatunud tervishoiu arenguplaani eluviimine (kuigi enam see olulist rolli ei mängigi). Kõik see loob ebakindluse ja viimane ongi ju rahulolematuse ema.

Tohtrite saabus palgatõus on kahjuks ainult esimene samm tervishoiu raha-stamise parandamisel.

Rahvusvaheliste parameetrite hul-gas, mille järgi hinnatakse riigi tervis-hoidu, on neid, kus Eesti pole just heas positsioonis. Nende hulgas on kaks põhilist: tervishoiule minev protsent SKPst ja arstiabi kättesaadavus.

Kui tervishoiu ravitase on loodud raviasutuste juhtide ja personali pingu-tustega, koostöös haigekassaga, siis haigete juurdepääs sellele on olnud sõl-tuvuses rahastamisest, seega riigieelar-vest (Riigikogust) ja haigekassast. Prae-guseks ajaks on lõhe vajaduste ja või-maluste vahel läinud nii suureks, et räägitakse juba tervishoiu kriisist.

Meenutusi 2004. aastast

Kliinikumi 200. juubeli üritused said aprillikuu lõpus avapaugu võistlustega uuel spordialal - moodne meditsiini-line viievõistlus. Arstitudengitest ja kliinikumi juhtkonnast moodustatud võistkonnad katsusid omavahel rammu viiel uudisspordialal - ravijoogi segamises, haige veos takistusribal, desmurgias, ajugümnaastikas ja hambaravis. Väärika esikoha saavutas veterinaariatudengite võistkond "Tõprad".

13. mail avati Riigikohtu Hoone Toomemäel mälestustahvel. Selles majas on kliinikum läbi ajaloo tegutsenud kõige kauem - 1808-1990. Mälestustahvli autor on skulptor Mati Karmin.

13. mail andis Eesti Post välja kliinikumi 200. juubelile pühendatud tervikasja.

18. mail leidis Tartu kutsehariduskeskuse staadionil aset jalgpallivõistlus arstiteaduskonna tudengite ja kliinikumi töötajate vahel. Võistluse lõppresultaadiks jäi 7:1 tudengitele.

Algus lk 3

Kliinikumi juubeliks anti välja mahukas koguteos "Tartu Ülikooli Kliinikum 200", kuhu on koondatud ülevaated kõikide kliinikute ajaloost. Raamatu idee autorid on **Hele Punga** ja **Mart Einasto**, toimetajatöö tegid **Anne Velliste** ja **Kristi Tael**. Raamatu esitlus toimus 19. mail Tartu Raekoja saalis.

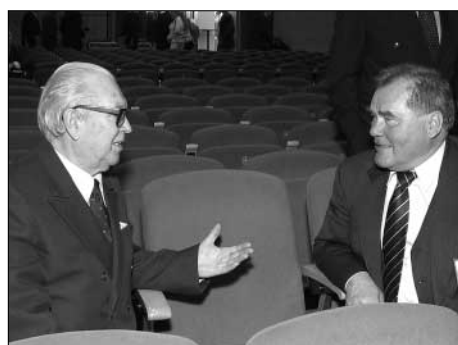

19. augustil selgus, et kliinikum saab Euroopa Liidu tõukefondidest toetust uue ravikorpuse ehitamiseks.

2004. a remonditi põhjalikult laste-intensiivravi ja taastus- ja järelravi osakonnad.

Juubelipidustuste tähtsündmuseks oli kahepäevane Vanemuise kontserdimajas toimunud konverents. Konverentsi avas Eesti Vabariigi President **Arnold Rüütel** - kliinikumi juubeliürituste patroon. Konverentsil anti teenekale arstideadlasele *prof. emer. Lembit Allikmetsale* üle 2004. aasta kliinikumi preemia. Esimene konverentsipäev kandis üldpealkirja "Kliinikum ja rahvusvahelistumine", teiste hulgas esinesid seal sõnavõttudega sotsiaalminister **Marko Pomerants**, TÜ rektor **Jaak Aaviksoo**, ajaloolane **Hillar Palamets** ja mitmed väliskülalised: *prof Mauri Isokoski* Soomest, **Andreas Fiehn** Saksamaalt jt. Konverentsi teise päeva üldnimetuseks oli "Haiglad muutumas ajas", esinejateks sotsiaalministeeriumi abiminister **Külvar Mand**, haigekassa juhatuse esimees **Hannes Danilov**, Eesti Õdede Liidu president **Ester Pruuden** jt.

Juubelikonverentsi esimese päeva õhtul toimus haridusministeeriumi saalis toonase Tartu linnapea **Andrus Ansipi** vastuvõtt konverentsi külalistele. Vastuvõtul anti üle Tartu medalid *prof. emer. Tiina Talvikule*, *Erna Bostonile*, *prof. emer. Lembit Allikmetsale* ja dots **Jüri Samarütelile**. Tartu medali kavaleriks sai ka dr **Nils Bernhard Sachris**.

Kliinikumi juubeliürituste jätkuna toimus 10. septembril Maarjamõisa haigla juures spordipäev kliinikumi töötajatele. Spordiüritus algas kliinikumi tulevase ravikorpuse piiride maha-märkimisega ja jätkus soojendus-aeroobikaga treener **Eve Reitalu** juhendamisel. Spordialasid oli kavas kolm: individuaalne VIP-10võistlus, jalgpalliturniir sumokostüümides ja võistkondlik teatevõistlus. 10võistluse võitjaks tuli naiste arvestuses dr **lisi Saame** ja meestest dr **Andres Kulla**. Jalgpalliturniiri võitjaks tuli informaatikateenistuse esindus, IT võistkond saavutas esikoha ka teatevõistluses.

Taastati kliinilispatoanatomiliste konverentside traditsioon. Järgmine konverents toimub 9. veebruaril 2005. a.

TÜ Psühhiaatrikliinik otsib teaduslikus uuringus osalemiseks vabatahtlikke.

Oodatud on **terved** 30-50 aasta vanused mehed ja naised. Ka osalejate lähedased sugulased peavad olema psüühiliselt terved. Uuringus osalemine hõlmab küsimustike täitmist ja vereproovi andmist. Osalejatele on määratud rahaline kompensatsioon.

Lisainfo ja registreerimine: tööpäevadel kell 11-13 telefonil 7 318 721

Kliinikumi Leht

TOIMETUSE KONTAKTANDMED:
TEL 5331 9423, 731 9423,
E-POST riina.kuik@kliinikum.ee
TOIMETAJA: RIINA KUIK

KLIINIKUMI LEHT ILMUB 1 KORD KUUS
KUJUNDUS: K30
TRÜKK: LAKRITO TRÜKIARV 1500 EKS.

9. detsembril peeti Tartu ööklubis Pattaya kliinikumi selleaastast jõulupidu. Osavõtjaid oli rohkesti, Pidula algas meeleoluka eeskavaga, tantsuks mängis jõulupeol ansambel Rock Hotell ja laulis **Ivo Linna**.